

بهای اشتراك
 مذاكرات مجلس شورای ملی سالانه ۴۰۰ ریال
 آگهی ها ۶۰۰
 مذاكرات مجامع و آگهی ها ۸۰۰

محل اداره
 مجلس شورای ملی
 شماره تلفن: ۴۲۷۴۸
 دوازدهم بومیه
 تکه شماره ۲ ریال

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل: کتب، قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاكرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

سال پانزدهم

شنبه ۲۸ اسفند ماه ۱۳۲۷

شماره ۴۱۱۱

شماره مسلسل ۲۸۴

دوره نوزدهم مجلس شورای ملی

مذاكرات مجلس شورای ملی

جلسه ۲۸۴

صورت مشروح مذاكرات مجلس روز

پنج شنبه ۲۱ اسفند ماه ۱۳۲۷

فهرست مطالب:

- ۱) طرح صورت مجلس
- ۲) بیانات قبل از دستور - آقایان: بهبهانی - صارمی - رامبد
- ۳) تقدیم یکمقره طرح قانونی بقوه دوفوریت بوسیله آقای دکتر دادفر
- ۴) اعلام تصویب صورت مجلس
- ۵) اعلام وصول لایحه کارشناسان رسمی از مجلس سنا
- ۶) مذاکره در گزارش کمیسیون محاسبات راجع به بودجه سالهای ۱۳۲۷ و ۲۸ مجلس شورای ملی
- ۷) طرح و تصویب دو فوریت طرح پیشنهادی راجع با اجازه اجرای موفت لایحه سازمان وزارت معارفها
- ۸) تعیین موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس يك ساعت پيش از ظهر برپاست آقای
 معاد تربتی (نایب رئیس) تشکیل گردید

۱- طرح صورت مجلس

نایب رئیس - صورت غائبین جلسه قبل فراتر میشود (بشرح زیر خوانده شد)
 غائبین با اجازه آقایان: امیدسالار سمیدی - جلیلووند - صدرزاده - خزیمه - هنم - کدیور - صادق بوشهری - محمودی - عرب شیبانی - پرومند - دهقان - اخوان - دولشاهی - دولت آبادی - دکتر جهانشاهی - سنندجی - اورنگ - مهندس جفرودی - امامی خوشی - مهندس دهستانی - کورس - مهندس بهبودی - صرافزاده

غائبین بی اجازه - آقایان: دکتر - طاهری - اریه - دکتر فریدون افشار - قرشی - دیر آمده با اجازه آقای خلعت بری
نایب رئیس - اعتراضی بصورت جلسه نیست؟ (اظهاری نشد) پس از حصول اکثریت تصویب صورت جلسه اعلام می شود

۳- بیانات قبل از دستور

آقایان بهبهانی - صارمی - رامبد
نایب رئیس - نطق های قبل از دستور

شروع میشود آقای بهبهانی

بهبهانی - آقایان محترم! ایام عید است و در ماه مبارک و مقدسی هستیم که مخصوص است مخصوصاً به توجه باشخاص بی بضاعت موضوعی که امروز میخواستم چند دقیقه توجه نمایندگان محترم را بآن جلب کنم راجع به کارمندان و کارگرانی هستند که دستمزدهای و حقوق بکسر دولتند که حقیقتاً این موضوع يك فتنه بفرنجی هم برای دولت وهم برای نمایندگان مردم شده است که همه عاجز هستیم از اینکه بتوانیم نظریات آنها را تأمین کنیم تصدیق میفرمائید هر روز وضع زندگی گرانتر میشود و ملاحظه بفرمائید امسال تا سال گذشته تمام اجناس ضروری و آن چیزهایی که اشخاص بیشتر محتاج هستند بمقدار متناهی روپوش رفته ولی يك کارمند دولت مخصوصاً کارمندان پائین رتبه يك و دو و امور کاران - معلمین کسانی که با ماهی ۲۰۰ تومان باید زندگی کنند وضعشان در چه حال است (صحیح است) حقیقتاً بنده میخواهم يك چند دقیقه يك چند ثانیه توجه آقایان را جلب کنم که باین موضوع فکری بفرمائید يك خانواده با ماهی ۲۰۰ تومان بداشتن کرایه خانه چه طور میتواند زندگی کند؟ يك آموزگاری آمده بود بهلوی من و میگفت زخم را از دست دادم برای اینکه پول دوا نداشتم بیماری قلبی داشت رفتم شرکت بیمه يك مرتبه معالجه کردم و بن دوا دادند دفعه دوم رفتم گفتند زود آمده باید در ماه سه ماه بعد میآمده این افراد وضعشان اینطور است این آقایان جمع شده بودند در هفته گذشته نامه ای دادند که بنده تقدیم کردم به ریاست مجلس شورای ملی و حالا دو مرتبه امروز هم آمده بودند يك تقاضای هائی از مجلس دارند و تقاضا کردند که من امروز این نامه را برای نمایندگان بخوانم و جلب توجه شان را بکنم مخصوصاً

که جناب آقای ذوالفقاری هم خودشان از اشخاص خیر هستند و متوجه این مسائل هستند آقا زاده هستند بنده تقاضا میکنم این موضوع را در هیئت دولت مطرح بفرمائید يك فکری برای این کار بکنند - آقایان مردم بتنگ آمده اند مخصوصاً این طبقات پائین طبقات بالا اگر مقروض باشند میتوانند پس و پیش کنند زندگیشان را اما این اشخاص پائین چکار میتوانند بکنند؟ عیادتو باید فکری کرد از تطویل کلام خودداری میکنم و در تقاضای آقایان يك مقدماتی هست که بنده نمیخوانم ولی مواردی را که اینجا ذکر کرده اند تست شماره است و بنده خدمت آقایان عرض میکنم

- ۱- در سال اخیر بمقوق های کارمندان وزارتخانه ها افزوده شد فقط معلمین معروم شدند و با همه کوشش هامبلغ ناچیزی (۵۰ تومان) که حتی از سهم روزمزد هامم کمتر بود آنهم بدمه قلبیلی از معلمین دادند اقدامی فرمائید که حد اقل حقوق معلمین هم بمیزانی که بتوان با آن زندگی سکرت ترقی نماید
- ۲- در سال جاری حقوق رتبه های اداری تا حدی بالا رفت و رتبه يك ۲۰۰ تومان شد اما رتبه های آموزشی بهمان میزان سابق ماند اینك يك کارمند رتبه يك اداری ۲۰۰ تومان میگردد آموزگاران با رتبه ۴ و فقط ۳۰۰ تومان میگیرند در صورتیکه طبق قانون تعلیمات اجباری حقوق رتبه يك آموزگاری باید يك برابر و نیم حقوق رتبه يك اداری باشد زیرا کار معلم و وضع اجتماعی او و منحصر بودن درآمدش بمقوق دولتی فقط ایجاب مینماید اینك که حقوق رتبه يك اداری ۳۰۰ تومان شده اقدامی نمائید که حقوق رتبه يك آموزگاری ۴۰۰ تومان و پیاپی های بعدی هم بهمان نسبت ترقی نماید
- ۳- اینك تقریباً ۲۰ هزار آموزگار بنام بیمانی در خدمت فرهنگ میباشد که بداشتن این نام بیمانی از تمام مزایای کارمند

این مذاكرات مشروح دوپست دهشتاد و سومین جلسه از دوره نوزدهم قانونگذاری

اداره تدوین و تحریر صورت مجلس

مهر و ستودار همه بد تر به آیه خود تأییدی ندارند اگر مردمان بازنشسته شدند زن و بچه آنها بکدامی تفتند نزدیک دوسال است لایحه تبدیل برسی آنها تقدیم شده اینک سه ماه پیشتر است برای تصویب نهائی از مجلس سنا بمجلس شورای ملی فرستاده شده و هنوز تکلیف آن معلوم نیست اقدامی فرمائید بهمان میزان که در بالا ذکر شده تدوین و هر چه زودتر تصویب و بدولت ابلاغ شود تا معلوم بینائی هم از بلا تکلیفی بیرون بیایند .

۴ - معلوم فقط خودشان بیه هستند چه بیه ای که عموماً ترجیح میدهند ناخوش باشند و بپزند اما بد اکثر مراجعه نکنند زیرا طرز برخورد باد کتف و معاینه و معاینه و نسخه داروخانه بقدری ژنده است که حتی برای طبقات دیگر هم غیر قابل تحمل است تا چه رسد بمعلم اقدامی فرمائید که این بیه نامشربل بیه اجتماعی و کامل شود تا در موقع ابتلا بمیش بتوانیم از آن استفاده کنیم .

۵ - مدد معاش اولاد که مبلغ ناچیزی ده تومان در ماه داده میشود بجزای ترقی نباید که حداقل هزینه اورا تأمین کند .

۶ - حق اهل که نیک حقوق پایه یک تعیین شده متلاطبت کمک آموزش کاری ۲۱ تومان میشود که این مبلغ هزینه دروزر خانواده است بجزای ترقی نباید که حداقل مخارج او را تأمین کند .

۷ - از سال ۱۳۲۷ تا اکنون اضافات و ترفیعات معلوم را ندادند اقدامی فرمائید که رتبه های عقاب افتاده معلومین که هر کدام چند پایه طلبکارند داده شود .

۸ - اضافات همه کارمندان را از مهمل صد میلیون تومان از اول سال ۳۷ دادند اما همان ۵ تومان ناقابل راهم از اول مهر پرداختند در آنوقت جناب آقای نخست وزیر وعده دادند ۶ ماهی که معلومین ظلم شده بتوانند با نانی بمذائق خود اقدامی فرمائید که پاداش مورد نظر که حق مسلم معلومین است پرداخت شود تا معلومین هم مانند همه مردم با تهیه مختصر وسائل زندگی بمیدانسته باشند (احسن)

نایب رئیس - آقای صاری
صاری - بنده قبلاً پوزش میفرمادم و تقاضای عفو می نمایم که اوقات نمایندگی کان محترم را بیکرم حقیقت اینست که عرض لازمی داشتم که نسبت بیانات جلسه قبل میخواستیم بر عرض برسانم جناب آقای دکتر شاهکار ضمن بیاناتشان متذکر شدند که ما داریم صحبت میکنیم که حق رأی زیادتری در کفرانس بین مجلس بدست بیاریم ایشان تذکر دادند که این کار مقرراتی دارد در جواب این تذکر من فرمودند که بیا بی اطلاع هستند و نسبت مردم بی اطلاع در این مورد دادند من میخواهم توضیحی بدهم که ایشان توجه کنند که با کمال

دقت تکمیری دادم و خودشان گویند و نهی باین مقررات نداشته اند .

جناب آقای دکتر شاهکار شایک روز در حزب ملیون در هجده مجلس گریه کردید و از خود خواهی گذشته خودتان اظهار اندامت کردید این تغییر حالت را ما متوجه نشدیم از چه جهت بود ولی در جلسه گذشته من دیدم حذاعلای این خطی را که از آن اظهار اندامت کردید بکار بسته و یک موضوع بسیار بسیار ساده را بدون اطلاع نسبت بی - اطلاعی به بنده دادید و تصور میفرمائید که وقتی پشت تریبون مجلس میایید صحبت هائی که میکنید دیگران هائی را که می شنیدند شما فقط در مدظمی هستید نه اینطور نیست من ماده ۱۱ اساس نامه کفرانس بین مجلس را برای جناب عالی در این جا میخوانم و ترجمه اسایش هم در چند قدمی آنطرف تر بهای آقای حیضی است بفرمائید بروید ملاحظه کنید تا این اندازه میفرمائید بفرمائید و بفرمائید بخواهید و اطلاع پیدا کنید ماده ۱۰ اساس نامه بین مجلس میگوید حق رأی

باعضای اتحادیه بین مجلس تعلق دارد عده آرائی که برای گروه های پارلمانی اتحادیه بین مجلس بطور ثابت تعیین شده است بر اوزر است ۲ الف هر کدام گروه پارلمانی حداقل دارای ۸ رأی باشد بعد نسبت جمعیت را ملحوظ می دارد و می گوید بگروه های پارلمانی کشورهای که جمعیت آنها طبق جدول زیر است بشرح زیر آرایش اضافه می شود از یک تا ده میلیون نفر حق یک رأی اضافی آخر که نتیجه اگر یک مملکتی ۴۰ میلیون جمعیت داشت دارای ۴ حق رأی اضافی خواهد بود شما ۸ رأی ثابت دارید نفوس ملت ایران را میگویند ۲۲ میلیون الا میگویند جمعیت کفر همان ۵ تومان ناقابل راهم از اول مهر پرداختند در آنوقت جناب آقای نخست وزیر وعده دادند ۶ ماهی که معلومین ظلم شده بتوانند با نانی بمذائق خود اقدامی فرمائید که پاداش مورد نظر که حق مسلم معلومین است پرداخت شود تا معلومین هم مانند همه مردم با تهیه مختصر وسائل زندگی بمیدانسته باشند (احسن)

به تمام افراد که نیست دنیا اعلام میشود باید بدانند تا موقعیکه افرادمانی در کشور خود دارای عقاید و علقه مالی و معنوی هستند باید مملکت با ملت باحتی با شهروندی هم برسد حق دورای خواهد داشت بنابراین رأی ثابت داریم جمعیت ملت ایران تا موقعیکه ۳۰ میلیون نفر باشد رأی آنجا ۸۰۴ میشود و رأی برای این داریم که تعداد نمایندگان مجلس شورای ملی ۲۰۰ باشد و نصف هم عضو باشد این ۱۴ رأی و حق این ۱۴ رأی را داریم و بیش از این هم نمیتواند تهیه بکنیم و اینکه گفتید میرویم و حمت میکنیم که رأی را زیاد کنیم مورد ندارد و اگر من این تذکر را دادم با اطلاع کامل است و هیچ موردی هم برای بحث جز بی اطلاعی آقای دکتر شاهکار نبود پس امیدوار هستم که اگر بعد از این وقتی پشت تریبون می آید بدانید که مستمعین شما اگر از شما با اطلاع تر نباشند تعالی اطلاع

تربیتند و تصور فرمائید که در کلاس شش ابتدائی درس پیده میدو عدای آنجا هستند بهی اطلاع هستند و من هیت سنی میکنم مطلبی که میگویم برخلاف ادب نباشد ولی اگر بی ادبی دیدم نمیتوانم صرف نظر کنم .

نایب رئیس - آقای رامید
رامید - بنده وقت آقایان مبارکان محترم خود همچنین وقت جلسه علنی مجلس شورای ملی را خیلی محترمتر و بیشتر تر از آن میدانم که در مورد اراجیف یک مملکت بهش صورت اجنبی تشبیح معلوم از طرفی در ممالک آزاد دنیا در ممالکی که اصول حکومت دموکراتیک و دموکراسی دارند این مجلس را این تریبون منظور بیان صاحبش و خواسته ملت است . برای آنست که دولتها یکدیگر را مورد اجاری نظریات ملت هستند از این خواستهها و نظریات ملت آگوشوند هم چنین باز روابط فعلی ملت دنیا با یکدیگر عموم ملل دنیا عموم نمایان از نظریات و خواسته بکده است و عضو اجتماع خود آگاه شوند چند روز قبل بعضی از همکاران محترم همچنین خود بنده مطالبی راجع بسوه سیاست یکی از کشورهای دیگر دادیم تا برای اطمینان بر فراری حسن تفاهم سعی کنند که ما میرویم و شوم سوابقی را یاد آور کردیم حال که هر هشتند در این مورد یعنی خود و از رفتار و افعال و نظریات ایشان یاد آوری شود بنده یک جزئی از گوشه ای از مطالب را یاد آور می شوم .

از آنجمله مطالبی راجع باعلامه است که عرض میکنم و نسوهای از نظریات آن دوات همسایه است شاید اصل آنرا بتوانید در از شیو وزارت امور خارجه ملاحظه کنید که با این هشتند موقمی بدست نماینده سیاسی ایران در تریبون میروید و در اجتماعات و اشارای ای باعلامه که رویه رفتن چنین مستند میگردد .

به تمام افراد که نیست دنیا اعلام میشود باید بدانند تا موقعیکه افرادمانی در کشور خود دارای عقاید و علقه مالی و معنوی هستند باید مملکت با ملت باحتی با شهروندی هم برسد حق دورای خواهد داشت بنابراین رأی ثابت داریم جمعیت ملت ایران تا موقعیکه ۳۰ میلیون نفر باشد رأی آنجا ۸۰۴ میشود و رأی برای این داریم که تعداد نمایندگان مجلس شورای ملی ۲۰۰ باشد و نصف هم عضو باشد این ۱۴ رأی و حق این ۱۴ رأی را داریم و بیش از این هم نمیتواند تهیه بکنیم و اینکه گفتید میرویم و حمت میکنیم که رأی را زیاد کنیم مورد ندارد و اگر من این تذکر را دادم با اطلاع کامل است و هیچ موردی هم برای بحث جز بی اطلاعی آقای دکتر شاهکار نبود پس امیدوار هستم که اگر بعد از این وقتی پشت تریبون می آید بدانید که مستمعین شما اگر از شما با اطلاع تر نباشند تعالی اطلاع

تربیتند و تصور فرمائید که در کلاس شش ابتدائی درس پیده میدو عدای آنجا هستند بهی اطلاع هستند و من هیت سنی میکنم مطلبی که میگویم برخلاف ادب نباشد ولی اگر بی ادبی دیدم نمیتوانم صرف نظر کنم .

نایب رئیس - آقای رامید
رامید - بنده وقت آقایان مبارکان محترم خود همچنین وقت جلسه علنی مجلس شورای ملی را خیلی محترمتر و بیشتر تر از آن میدانم که در مورد اراجیف یک مملکت بهش صورت اجنبی تشبیح معلوم از طرفی در ممالک آزاد دنیا در ممالکی که اصول حکومت دموکراتیک و دموکراسی دارند این مجلس را این تریبون منظور بیان صاحبش و خواسته ملت است . برای آنست که دولتها یکدیگر را مورد اجاری نظریات ملت هستند از این خواستهها و نظریات ملت آگوشوند هم چنین باز روابط فعلی ملت دنیا با یکدیگر عموم ملل دنیا عموم نمایان از نظریات و خواسته بکده است و عضو اجتماع خود آگاه شوند چند روز قبل بعضی از همکاران محترم همچنین خود بنده مطالبی راجع بسوه سیاست یکی از کشورهای دیگر دادیم تا برای اطمینان بر فراری حسن تفاهم سعی کنند که ما میرویم و شوم سوابقی را یاد آور کردیم حال که هر هشتند در این مورد یعنی خود و از رفتار و افعال و نظریات ایشان یاد آوری شود بنده یک جزئی از گوشه ای از مطالب را یاد آور می شوم .

از آنجمله مطالبی راجع باعلامه است که عرض میکنم و نسوهای از نظریات آن دوات همسایه است شاید اصل آنرا بتوانید در از شیو وزارت امور خارجه ملاحظه کنید که با این هشتند موقمی بدست نماینده سیاسی ایران در تریبون میروید و در اجتماعات و اشارای ای باعلامه که رویه رفتن چنین مستند میگردد .

به تمام افراد که نیست دنیا اعلام میشود باید بدانند تا موقعیکه افرادمانی در کشور خود دارای عقاید و علقه مالی و معنوی هستند باید مملکت با ملت باحتی با شهروندی هم برسد حق دورای خواهد داشت بنابراین رأی ثابت داریم جمعیت ملت ایران تا موقعیکه ۳۰ میلیون نفر باشد رأی آنجا ۸۰۴ میشود و رأی برای این داریم که تعداد نمایندگان مجلس شورای ملی ۲۰۰ باشد و نصف هم عضو باشد این ۱۴ رأی و حق این ۱۴ رأی را داریم و بیش از این هم نمیتواند تهیه بکنیم و اینکه گفتید میرویم و حمت میکنیم که رأی را زیاد کنیم مورد ندارد و اگر من این تذکر را دادم با اطلاع کامل است و هیچ موردی هم برای بحث جز بی اطلاعی آقای دکتر شاهکار نبود پس امیدوار هستم که اگر بعد از این وقتی پشت تریبون می آید بدانید که مستمعین شما اگر از شما با اطلاع تر نباشند تعالی اطلاع

خیلی نسبت به ملت ایران دلسوزی میکنید بهتر است برای اثبات گفتار خود اول این شهرهای ایرانی را بایران بفرستید باوضع رودخانه اترک و شهر حسین قلی خان که هزاران هکتار اراضی مسایران را تصرف نمودند چگونه با ما ما اورا کنیم که شما نظر ارضی نسبت بکشورمان دارید و فقط برای ملت ایران دلسوزی میکنید؟

راجع بقل مرتفع اشرف باردیبل چه میگویند؟

اهالی مقان بهتر از من و آقایانی که اینجا تشریف دارند از نزدیک واقف بر انجاوارت با ارضی کشور عزیز ما هستند با معرفت از تطویل کلام در سخنان عرض می کنم ملت و دولت ایران هیچکدام ما با بیه تجدید این مطالب و یاد آوری های خاطرات تلخ نبوده نیستند و با امال علاقائی که برای برقراری حسن تفاهم با همسایگان خود داریم که روابط دوستی واقعی برقرار نمایند حاضر بودیم تمام گذشته ها را فراموش کنیم اما گمانیکه از یاد بویگان برای ملت ایران دلسوزی میکنید مایل بودند که این مطالب تجدید شود البته مطالب زیادی بنده یادداشت کرده ام که فعلاً مطرح نمی کنم از آنجمله اینکه میگویند بعد از مطالب اولیه در مجلس شورای ملی کافهائی از افترا از زبان سیر شده داخل شوروی میرسد و مختصری از فحاشی که به ملت بیچاره روس اعمال میشود در این کافه ها موجود است و انشاء الله اگر مورد دسترسی پیدا شد رفته دیگر می خوانم تا دنیا آگاه باشد گمانیکه امروز برای ملت ایران دلسوزی میکنید با نانی بمذائق خود اقدامی فرمائید که پاداش مورد نظر که حق مسلم معلومین است پرداخت شود تا معلومین هم مانند همه مردم با تهیه مختصر وسائل زندگی بمیدانسته باشند (احسن)

خیلی نسبت به ملت ایران دلسوزی میکنید بهتر است برای اثبات گفتار خود اول این شهرهای ایرانی را بایران بفرستید باوضع رودخانه اترک و شهر حسین قلی خان که هزاران هکتار اراضی مسایران را تصرف نمودند چگونه با ما ما اورا کنیم که شما نظر ارضی نسبت بکشورمان دارید و فقط برای ملت ایران دلسوزی میکنید؟

راجع بقل مرتفع اشرف باردیبل چه میگویند؟

اهالی مقان بهتر از من و آقایانی که اینجا تشریف دارند از نزدیک واقف بر انجاوارت با ارضی کشور عزیز ما هستند با معرفت از تطویل کلام در سخنان عرض می کنم ملت و دولت ایران هیچکدام ما با بیه تجدید این مطالب و یاد آوری های خاطرات تلخ نبوده نیستند و با امال علاقائی که برای برقراری حسن تفاهم با همسایگان خود داریم که روابط دوستی واقعی برقرار نمایند حاضر بودیم تمام گذشته ها را فراموش کنیم اما گمانیکه از یاد بویگان برای ملت ایران دلسوزی میکنید مایل بودند که این مطالب تجدید شود البته مطالب زیادی بنده یادداشت کرده ام که فعلاً مطرح نمی کنم از آنجمله اینکه میگویند بعد از مطالب اولیه در مجلس شورای ملی کافهائی از افترا از زبان سیر شده داخل شوروی میرسد و مختصری از فحاشی که به ملت بیچاره روس اعمال میشود در این کافه ها موجود است و انشاء الله اگر مورد دسترسی پیدا شد رفته دیگر می خوانم تا دنیا آگاه باشد گمانیکه امروز برای ملت ایران دلسوزی میکنید با نانی بمذائق خود اقدامی فرمائید که پاداش مورد نظر که حق مسلم معلومین است پرداخت شود تا معلومین هم مانند همه مردم با تهیه مختصر وسائل زندگی بمیدانسته باشند (احسن)

بنده فحاشی که میگویند که در این کافه ها نوشته شده و از وضع خودشان یاد آوری کرده اند عنداللزوم مطالبی عرض خواهم کرد بنابراین از آقای وزیر امور خارجه خواهش میکنم بطرفی که صلاح میدانند دولت همسایه ما را متوجه سازند که این رویه غلط و بیخس از کذب و نشر اراجیف جز انزجار ملت خدایتراست و وطن خواه و شاه دوست ایران از دولت همسایه هیچ نتیجه ای نخواهد داشت

۴ - تقدیریم یک فقره طرح قانونی بقید دوفوریت بوسیله آقای دکتر دافتر
نایب رئیس - آقای دکتر دافتر در صورت تقدیم مجلس شورای ملی می کنم .

نایب رئیس - آقای خرازی فرمایشی دارید بفرمائید

خرازی - عرضهای آموزگاران بیمنائی تهران بپیشگاه مبارک امامت حضرت امیران شاهنشاهی تقدیم کرده اند در نوشت می بایستی پس از آنوقت بمات ایران پس می دادید چه طور گمانکن پس ندادید حالا که

۴ - اعلام تصویب صورت مجلس
نایب رئیس - چون همه کانی است تصویب صورت مجلس اعلام میشود

۵ - اعلام وصول لایحه راجع به کارشناسان رسمی از مجلس سنا
نایب رئیس - لایحه ای راجع به اصلاح قانون کارشناسان رسمی که از مجلس سنا رسیده است بگنجین من مر بوطه فرستاده میشود

۶ - مذاکره در گزارش کمیسیون محاسبات راجع به بودجه سالهای ۱۳۲۷ و ۳۸ مجلس شورای ملی
نایب رئیس - دستور بودجه مجلس بود رأی ورود در مواد گرفته شد حالا ماده اول مطرح است آقای مبدی نوری بفرمائید .

عمید نوری - در جلسه گذشته کلیات بودجه مجلس شورای ملی مطرح بود و مباحثاتی بعمل آمده قدری توجه آقایان نمایندگان محترم جلب شد نامشکلاتی که در اساس این لایحه بودجه هست مخصوصاً ظاهر این لایحه وقتی که عنوان لایحه خوانده میشود نوشته است قانون بودجه ۱۳۲۷ مجلس شورای ملی و اصل در قانون نویسی این است که بتر قانون باستانی یا مطالب قانون تطبیق کند و متن قانون هم راجع به این تغییر باشد یعنی وقتی میخوانیم قانون بودجه سال ۱۳۲۷ مجلس شورای ملی معنی این است که مواردش هم مال سال ۱۳۲۷ است ولی بگفته نوشته میشود ماده ۶ مقررات و مواد قانون بودجه مبنی بر این سال ۱۳۲۸ قابل اجرا است یعنی توی شکم توی دلیک قانونی که عنوانش در بالا قید شده یک چیز دیگر در آمده این صحیح نیست این سیستم قانون نویسی نیست و از مجلس شورای ملی باید است مجلس باید مدل قانون نویسی و قانون باشد و بدوات مالی مای باستانی قسمتی از اساط و واحه های دستور بنده اصلاح کجای دنیا شما دیدید خود ما را بپردازیم این دو قسمت این در خرج بنظر من بیجا است شصت شاید صد میلیون دلار برسد و این از عایدات شکل مملکتی ما کسر میشود آنوقت با کمال ناسف بعضی از نقشها و هدف های ملی ما در نتیجه کیبود عواید در بونه اجمال میماند بنده بسیار متأسفم از این مطلبی که پریروز در روزنامه خواندم راجع بنسب و نوبت آن قضیه ذوب آهن جناب آقای اسفندیاری از آمال ملت ایران بود و اغلب حضرت فقید کوشش متأسفانه اشتباه دولت را شاید برای یاد بود خاطر که در قوا این ما بماند داریم آنرا تکرار میکنیم بودجه سال ۱۳۲۷ را در اسفند ۲۷ بنویسیم نتیجه این کارهاست که همین حرف ها در می آید که اعتراض آقای صاری وارد بود که ۹۰ هزار تومان در کجا خرج شد و بکنده از رفقای ما هم حق

داشتند توضیحاتی دادند و بنظر بنده این حرف ها از نظر این سیستم بودجه نویسی بود و من هم خیلی ناسف میخورم که چرا این در وه کارها را بنده جناب آقای دکتر شاهکار و جناب آقای صاری با بید یک چنین مباحثاتی پیش بیاید اینها همه ناشی از آثار غلط است اگر بودجه سال ۲۷ را در اسفند ۲۶ تصویب میکردیم این مباحثه پیش نمیآمد این یکی از آثار کار غلطی است که وقتی میشود هر چه میشود این است که بنده خواستم تکرار کرده باشم آن تقاضای جناب آقای دکتر رضائی را که فرمودند است ما میبکنم از جناب آقای افخمی که این ماده را رایس بگیرند عین همین بودجه را برای ۱۳۲۸ مانمی ندارد که بعد با دو فوریت مطرح کنیم ما که اولیای دوفوریتی میگذرانیم الان طرح دوفوریتی داده شده که سازمان وزارتخانه ها موثناً اجرا شود این بهر بیان بهتر است تصویب هم خواهیم کرد خوب ما که آماده هستیم این قوانین را باین شکل تصویب کنیم چه عیبی داشت که این اقدامی که فرمودند میگردیم دونالینجوری چاپ میگردید یکی میخواستند قانون بودجه سال ۲۷ و یکی دیگر همین این را چاپ می کردند می گفتند قانون بودجه سال ۱۳۲۸ اول آنرا رسیدگی میگردیم بعد هم این را رسیدگی میگردیم هر دو کار هم ملی شده بود اما نوری شکم بودجه سال ۱۳۲۷ مال سال ۱۳۲۸ را بنویسیم این صحیح نیست این غلط است این از شأن قانون گذاری در راست و من توجه مجلس شورای ملی را جلب میکنم که از این کار احتراز کنند اما خود بودجه در کلیات راجع به ساختمان بحث شد و توضیحاتی داده شد که آن توضیحات بنده را قانع نکرد بنده مقدم ما در وضعی هستیم برای سال ۱۳۲۸ که از نظر مالی وضعیت مثل سال ۲۷ درخشان نیست بدلیل اینکه در سال ۲۸ - ۲۶ میلیون دلار از عایدات نفت ما کسر میشود این یکی در روزنامه خواندم راجع بنسب و نوبت آن قضیه ذوب آهن جناب آقای اسفندیاری از آمال ملت ایران بود و اغلب حضرت فقید کوشش متأسفانه اشتباه دولت را شاید برای یاد بود خاطر که در قوا این ما بماند داریم آنرا تکرار میکنیم بودجه سال ۱۳۲۷ را در اسفند ۲۷ بنویسیم نتیجه این کارهاست که همین حرف ها در می آید که اعتراض آقای صاری وارد بود که ۹۰ هزار تومان در کجا خرج شد و بکنده از رفقای ما هم حق

تربیتند و تصور فرمائید که در کلاس شش ابتدائی درس پیده میدو عدای آنجا هستند بهی اطلاع هستند و من هیت سنی میکنم مطلبی که میگویم برخلاف ادب نباشد ولی اگر بی ادبی دیدم نمیتوانم صرف نظر کنم .

نایب رئیس - آقای رامید
رامید - بنده وقت آقایان مبارکان محترم خود همچنین وقت جلسه علنی مجلس شورای ملی را خیلی محترمتر و بیشتر تر از آن میدانم که در مورد اراجیف یک مملکت بهش صورت اجنبی تشبیح معلوم از طرفی در ممالک آزاد دنیا در ممالکی که اصول حکومت دموکراتیک و دموکراسی دارند این مجلس را این تریبون منظور بیان صاحبش و خواسته ملت است . برای آنست که دولتها یکدیگر را مورد اجاری نظریات ملت هستند از این خواستهها و نظریات ملت آگوشوند هم چنین باز روابط فعلی ملت دنیا با یکدیگر عموم ملل دنیا عموم نمایان از نظریات و خواسته بکده است و عضو اجتماع خود آگاه شوند چند روز قبل بعضی از همکاران محترم همچنین خود بنده مطالبی راجع بسوه سیاست یکی از کشورهای دیگر دادیم تا برای اطمینان بر فراری حسن تفاهم سعی کنند که ما میرویم و شوم سوابقی را یاد آور کردیم حال که هر هشتند در این مورد یعنی خود و از رفتار و افعال و نظریات ایشان یاد آوری شود بنده یک جزئی از گوشه ای از مطالب را یاد آور می شوم .

از آنجمله مطالبی راجع باعلامه است که عرض میکنم و نسوهای از نظریات آن دوات همسایه است شاید اصل آنرا بتوانید در از شیو وزارت امور خارجه ملاحظه کنید که با این هشتند موقمی بدست نماینده سیاسی ایران در تریبون میروید و در اجتماعات و اشارای ای باعلامه که رویه رفتن چنین مستند میگردد .

به تمام افراد که نیست دنیا اعلام میشود باید بدانند تا موقعیکه افرادمانی در کشور خود دارای عقاید و علقه مالی و معنوی هستند باید مملکت با ملت باحتی با شهروندی هم برسد حق دورای خواهد داشت بنابراین رأی ثابت داریم جمعیت ملت ایران تا موقعیکه ۳۰ میلیون نفر باشد رأی آنجا ۸۰۴ میشود و رأی برای این داریم که تعداد نمایندگان مجلس شورای ملی ۲۰۰ باشد و نصف هم عضو باشد این ۱۴ رأی و حق این ۱۴ رأی را داریم و بیش از این هم نمیتواند تهیه بکنیم و اینکه گفتید میرویم و حمت میکنیم که رأی را زیاد کنیم مورد ندارد و اگر من این تذکر را دادم با اطلاع کامل است و هیچ موردی هم برای بحث جز بی اطلاعی آقای دکتر شاهکار نبود پس امیدوار هستم که اگر بعد از این وقتی پشت تریبون می آید بدانید که مستمعین شما اگر از شما با اطلاع تر نباشند تعالی اطلاع

بود که امر ذوب آهن هم جزء آن بود شنیدم که شاید گفته شده بود این کار صحیح نیست بعد تویج وحیس برای ایشان پیش آمده که مدتی هم در زندان بودند و همان موقع تکلیف ذغال سنگ و آهش را هم تعیین کرده بودند که در همین قسمت سمنان یک موقع خود بنده مسافرتی بشهد کردم دیدم در نونلهائی که آهن را استخراج میکردند یکی از دوستان من رئیس آن قسمت بود من را دعوت کرد رفتم دیدم که هیار این سنگ آهش هم خیلی زیاد است که شصت هفتاد درصد آهن دارد هم آهن را همین کرده بودند و هم محل نصب کارخانه را در کرج و هم ذغال سنگش در قسمت زرباب و مازندران و این کارهایش تمام شده بود و سفارش کارخانه ذوب آهن را هم دادند و این کارخانه ذوب آهن هم از آلمان از دماک کربن خریداری شد و عمل شد با کشتی آریا در یکی از سواحل آفریقا و در آنجا ماند که متأسفانه جنگ دوم پیش آمد و این کارخانه حمل نشد به تهران بنابراین این یک امر مطالعه شده و تمام شده ای که بر سره اجرا رسیده بود و کارخانه اش هم آماده بود ممکن بود ما در سال ۲۰ و ۲۱ دارای کارخانه ذوب آهن باشیم این امر ماند و الان در سال ۱۳۲۷ هستیم یعنی بیش از ۱۸ سال گذشته و ماداری کارخانه ذوب آهن نشدیم بعد در برنامه هفت ساله درم که خود بنده عضو کمیسیون بودم بحث مفصل کردم به آقای ابتهاج گفتم که آقا این کار تمام شده کارخانه اش هم هست خود ایشان گفتند که برای اینکه این کار اجرا شود با خود دماک کربن کار میبایم گفتیم خیلی خوب حالا بنده پریروز در روز نامه خواندم فحلی جای ناسف است که ۱۸۰ میلیون نیهاتم این رقم صحیح است یا نه ولی بنده خواندم انشاء الله صحیح نیست ۱۸۰ میلیون تومان خرج معالجه کارخانه ذوب آهن شده خوب انشاء الله هاهم کامی تعقی پیدا می کند با کمال ناسف ۱۸۰ میلیون تومان از وجوه و اعتبارات در اختیار سازمان برنامه خرج معالجه مجدد کارخانه ذوب آهن شده و همین جهت چون دیگر بول نه ار نه گفته چون ما بول نداریم کارخانه ذوب آهن را نصب کنیم و اینکار ممکن است در برنامه هفت ساله سوم ملی شود در حالی که بنده در همین جاسی بنم که دولت هندوستان در ظرف ۲ سال ۲ سال دو کارخانه ذوب آهن جدید نصب کرد در کشور خودش و بر حجم تولید موجود خودش افزود کشوری که بیش از ده سال نیست که مستقل شده بارمانش را که بنده دیدم یک باره آن کوچک بود دارای دوسال یکی برای شورا یکی برای سنا و یکی هم در وسط برای کنگر

دیگر و چون آخر سال است و بودجه کل کشور مطرح است بعد از تصویب این طرح جلسه را ختم میکنیم و جلسه آینده برای روز شنبه خواهد بود بنابراین آقایان اجازه بفرمایید بارمایت نوبت آقایان که درخواست فرموده اند این لایحه بماند و دو فوریت آن طرح مطرح شود و بعد بتوانیم جلسه را ختم کنیم . لایحه دو فوریتی قرائت میشود .

(شرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی چون به بود امور اداری و جریان صحیح کارها بدون وجود سازمان مرتبی ممکن نیست و چون بررسی و تنقیح لایحه سازمان وزارتخانه ها در کمیسیون خاص

و تصویب آن بدون آزمایش قبلی ممکن است عملاً تولید اشکالات عدیده نماید امضا کنندگان زیر پیشنهاد می نمایم که سازمان پیشنهادی دولت ضمن لایحه سازمان وزارتخانه ها مدت دو سال بصورت آزمایشی بمرحله اجرا و عمل گذاشته شود و سپس لایحه قطعی سازمان وزارتخانه ها با استفاده از تجارب حاصله به مجلسین تقدیم گردد و لذا طرح و تصویب ماده واحده ذیل را با قید دو فوریت تمنی داریم :

ماده واحده - بدولت اجازه داده می شود سازمان پیشنهادی وزارتخانه ها را که ضمن لایحه ۲۱۷۶۱ تقدیم و بکمیسیون مخصوص برای رسیدگی ارجاع شده در

حدود بودجه های مصوب بمنظور آزمایش بموقع اجرا گذارده و منتهی در ظرف مدت دو سال از تاریخ تصویب این قانون لایحه قطعی آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم دارد .

دولت آبادی . دکتر دادفر . صفاری
بوربور . سر تنب توماج . هدی . حشمتی .
باقر بوشهری . خرازی . فلیکس آقایان .
دکتر رضائی . مشار . بهادری . صارمی .
دکتر عدل . کاظم شیبانی . مهندس اردبیلی
فلامسین ابتهاج . عامری . دکتر مشیر -
فاطمی .

نایب رئیس - فوریت اول مطرح است مخالفی نیست؟ (اظهاری نشد) آقایان این که با فوریت اول این طرح موافقتند قیام

فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد فوریت دوم مطرح است مخالفی نیست؟ (اظهاری نشد) آقایان این که با فوریت دوم این طرح موافقتند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد برای طبع و توزیع فرستاده میشود .

۸ - تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه
نایب رئیس - جلسه را ختم میکنیم جلسه آینده روز شنبه خواهد بود و دستور هم لایحه بودجه همین طرح است (مجلس یکساعت و ربع بعد از ظهر ختم شد) .
نایب رئیس مجلس شورای ملی -
عماد ترقی